

Ngài thuyết pháp và quy y cho họ. Ngoài những điểm này, người ta còn tìm thấy những chi tiết khác có ghi trong các tường ca và được xem như là những 'huyền thoại cổ', có lẽ những chi tiết này sau đó được các luận văn nhắc đến.

Ở giai đoạn này trước nhất chúng ta cần soi sáng những dữ kiện về nhân vật và địa danh có tư liệu ngoài phạm vi tư liệu của Phật giáo. Có nhiều tư liệu liên quan đến Đức Phật nhưng những nhà viết sử có thiên kiến cũng đã thêm bớt rất nhiều vào các truyền thuyết xưa cũ. Tuy nhiên chúng ta cũng đều thấy được rõ ràng phương diện nổi bật của sáu năm nỗ lực là việc khám phá đạo lộ đúng đắn để dẫn đến giác ngộ. Việc học tập với hai đạo sư không phải là thời gian ngẫu nhiên mớ triết lý suông mà chính là việc rèn tập một phương pháp thiền định cần thiết phải có.

Đại kinh Saccaka (Mahasaccaka sutta) (Trung A hàm, i 240) viết:

"Như vậy Như Lai nỗ lực tìm kiếm điều tốt đẹp, tìm kiếm niềm phúc lạc tối thượng, và Như Lai đã đến với Alara Kalama rồi nói:

- 'Thưa đạo hữu Kalama, tôi muốn sống đời phạm hạnh bằng giáo lý và giới luật này.' Ngài Alara Kalama nói với Như Lai:

- 'Đạo hữu hãy ở lại đây, còn

đấy là giáo lý mà một người thông tuệ chẳng mấy chốc tự mình có thể quán triệt được, lĩnh hội được và sở đắc được và an trú trong giáo lý ấy.'

Chẳng bao lâu sau Như Lai nhanh chóng quán triệt được giáo lý ấy. Như vậy đến mức này chỉ việc mở mắt là lập lại được những điều đã thuộc lòng, Như Lai và những đạo hữu khác đã trở thành chuyên nghiệp. Như Lai nghĩ 'Ta tuyên bố một giáo lý của trí huệ, một giáo lý dành cho bậc tôn trưởng ta hiểu và biết. Chẳng phải do lòng tin thành mà Alara đã tuyên dạy giáo lý của ông, mà tự chính bản thân ông đã hiểu được, ngộ được, sở đắc được và an trú trong đó. Rất là như vậy lắm, Alara đã biết và hiểu được giáo lý này.' Do vậy Như Lai tìm đến Alara và nói với ông:

- 'Thưa đạo hữu Alara, Ngài đã quán triệt được, lĩnh hội được và sở đắc được giáo lý này đến mức nào và Ngài có thể tuyên bố được như thế nào?'

Do nhân duyên như vậy Alara tuyên bố sở đắc tánh không. Rồi Như Lai tự nghĩ, 'Alara không có lòng tin nhưng ta có. Alara không có lòng dũng, nhưng ta có. Alara không có sự tinh thức nhưng ta có. Alara

không có định, nhưng ta có. Alara không có huệ nhưng ta có. Sẽ như thế nào nếu ta nỗ lực quán triệt giáo lý mà Alara đã tuyên bố là chính ông đã quán triệt được, lĩnh hội được, sở đắc được và an trú được ở đấy.' Chẳng bao lâu sau ta nhanh chóng quán triệt được, lĩnh hội được, sở đắc được và an trú ở đấy.

Rồi Như Lai tìm đến Alara và bạch với Ngài:

- 'Phải chăng đó là giới hạn của giáo lý mà chính bản thân Ngài đã quán triệt được, lĩnh hội được, sở đắc được và chính Ngài đã tuyên bố như vậy?'

- 'Thưa đạo hữu, đó là giới hạn của nó'.

- 'Thưa đạo hữu, bản thân tôi, tôi cũng đã quán triệt được, lĩnh hội được, sở đắc được và an trú được ở đấy'.

- 'Thưa đạo hữu, thật là thắng lợi cho chúng ta, quả là thắng lợi vĩ đại cho chúng ta để có được một môn sinh giờ thành bạn hữu. Chính là như thế đó, giáo lý mà chính bản thân tôi đã quán triệt được, lĩnh hội được, sở đắc được và tuyên bố, chính giáo lý ấy đạo hữu cũng đã quán triệt được, lĩnh hội được, sở đắc được và an trú được ở đấy... chính là như thế đó, tôi như thế nào thì đạo hữu cũng

